

Digital mobning

Mobning på nettet

Definition:

Mobning på net og mobil kaldes også '*digital mobning*' eller '*cybermobning*'. Grundlæggende handler mobning altid om det samme, nemlig at en person bliver forfulgt, udelukket fra fællesskabet eller gjort grin med. Men digital mobning på net og mobil har særlige kendetegn, som kan gøre mobning værre.

Kendetegn ved digital mobning

1. Tonen kan blive hårdere end i skolegården, fordi deltagerne sidder på afstand, i skjul bag skærmen.
2. Mobning kan foregå på alle tider af døgnet. Man kan ikke søge tryghed og fred hjemme på værelset.
3. Dem, der mobber, kan være anonyme.
4. Beskeder om offeret kan hurtigt offentliggøres, og kan cirkulere rundt i medierne i længere tid.
5. Mobning kan være usynligt for de voksne.

<https://redbarnet.dk/skole/sikkerchat/leksikon/hvad-er-digital-mobning/>

I tilfældet af Digital mobning træder vores handleplan for mobning i kraft.

<http://sanktannaeskole.dk/wp-content/uploads/2019/05/Trivselspolitik2019.pdf>

På Sankt Annæ Skole synes vi, det er vigtigt at forebygge, at medierne bruges til at chikanere eller udelukke andre, hvorfor vi arbejder forebyggende på følgende måde:

Alle klasser arbejde med en grundpakke, der er udarbejdet til folkeskolen, vedrørende **Digital Dannelse**.

Alle klasser fra 1. til 9. gennemgår hvert år et forløb med følgende fokuspunkter:

1. klasse 'Velkommen på nettet'

Undervisningsforløbet til 1. klasse har til formål at introducere eleverne til, hvad det vil sige at være online samt give dem et indblik i forskellige kommunikationsformer, der bruges til almindelig

hverdagskommunikation. Eleverne introduceres til digital kommunikation og netsøgning - færdigheder de kommer til at anvende både socialt og fagligt fremadrettet.

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan anvende it til hverdagskommunikation
- Eleven har viden om digital kommunikation i skrift, billede og lyd

Undervisningsforløb

Undervisningsforløbet består af et slideshow, som læreren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter, som inddrager eleverne undervejs.

Øvelserne i dette undervisningsforløb tager udgangspunkt i elevernes egen digitale hverdag. Helt konkret vil eleverne arbejde med at afkode smileys, øve sig i at orientere sig på hjemmesider og arbejde med at sende digitale beskeder.

Forløbet skal ses som en indledning til elevernes videre arbejde med en digital hverdag og som grundstenen for fremtidig refleksion, diskussioner om netetik, digital adfærd, online profiler m.m.

Udbytte

Efter endt forløb har eleverne:

- fået testet deres nuværende digitale færdigheder som digitale kommunikatører og digitale navigatører med udgangspunkt i deres nuværende brug af digitale devices og platforme
- fået åbnet op for en samtale omkring, hvilke devices og platforme eleverne anvender på nuværende tidspunkt

2. klasse 'Hvem skriver du med?'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan sætte sig i afsenderens eller modtagerens oplevelse af kommunikationen
- Eleven har viden om modtager- og afsenderforhold i digital kommunikation

Undervisningsforløb

Undervisningsforløbet til 2. klasse tager udgangspunkt i elevernes digitale hverdag og at de skal begynde at overveje forholdet mellem modtager og afsender i medieret kommunikation.

Eleverne skal altså begynde at tænke over, hvordan de bevæger sig på nettet, og hvordan de opfører sig online, men også hvordan andre præsenterer sig digitalt.

Undervisningsforløbet består af et slideshow, som læreren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter, som inddrager eleverne undervejs.

Eleverne skal gøres bevidste om forskellen mellem offline og online kommunikation med det formål at træne eleverne i netetik, gode digitale fodspor og en positiv digital omgangstone.

Gennem fælles diskussioner i klassen om, hvordan man skriver på nettet og hvordan der skrives til dem selv, skal eleverne begynde at forholde sig kritisk til hjemmesiders indhold og kommunikation målrettet dem.

Udbytte

Efter endt forløb har eleverne:

- opnået en større viden omkring modtagere og afsendere i digital kommunikation.
- fået en forståelse for, at man digitalt er nødt til at være ekstra opmærksom på, hvad man skriver og siger, da man som afsender ikke sidder direkte foran sin modtager.

3. klasse 'Digital identitet'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan begå sig i et virtuelt univers
- Eleven har viden om digitale profiler og digital kommunikation

Undervisningsforløb

Undervisningsforløbet til 3. klasse kredser om begrebet *identitet*. Eleverne introduceres for begreberne identitet, profil og image og hvordan disse tre tilsammen fortæller en del om, hvem man er online.

Hovedformålet med forløbet er at træne eleverne i at begå sig digitalt, og få dem til at begynde at tænke over, hvordan de bevæger sig på nettet, hvordan de opfører og præsenterer sig selv online. Eleverne skal gøres bevidste om deres digitale aktiviteter og hvordan disse kan være med til at forme deres online identitet.

Undervisningsforløbet består af et slideshow, som læreren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter, som inddrager eleverne undervejs.

Øvelserne i forløbet skal sætte elevernes tanker omkring digital identitet i gang. Der skal tages udgangspunkt i elevernes vante offline omgivelser, som de skal forsøge at forbinde med det digitale univers.

Fælles diskussioner i klassen skal give eleverne indsigt i digital identitet og forskellige profiler. Både med henblik på deres egen digitale identitet og profiler, men i også for at give eleverne et godt udgangspunkt for målrettet websøgning ud fra den præmis, at hjemmesider også har hver deres identitet.

Udbytte

Efter endt forløb har eleverne:

- fået en dybere indsigt i og viden om digital identitet, digitale profiler og digital kommunikation.
- opmærksomhed på, hvordan de bevæger sig rundt på digitale platforme, og hvordan de vælger at fremstille sig selv digitalt.
- fået en forståelse for, at man også digitalt påtager sig forskellige roller og adfærdsmønstre alt efter, hvilken hjemmeside/kontekst man indgår i.

4. klasse 'Digitale fodspor'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan forholde sig bevidst til konsekvenserne af sin færden på internettet
- Eleven har viden om digitale fodspor

Undervisningsforløb

Undervisningsforløbet til 4. klasse dykker ned i de digitale fodspor. Eleverne bliver introduceret for, hvad digitale fodspor er, hvordan de virker, og hvordan man kan bruge digitale fodspor konstruktivt, når man færdes på nettet.

Hovedformålet med dette forløb er, at eleverne skal blive opmærksomme på, hvordan de bevæger sig på nettet. Eleverne skal gøres bevidste om, at deres færden i den digitale verden efterlader spor, der kan spores tilbage til deres computer. Det er målet, at eleverne skal kunne reflektere over, hvilke digitale fodspor de sætter til andre.

Undervisningsforløbet består af et slideshow, som læreren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter, som inddrager eleverne undervejs.

Efter endt forløb er der mulighed for at inddrage klassens forældre med den vedlagte forældrefolder.

Helt konkret skal eleverne rustes til at kunne kortlægge deres egne digitale fodspor. Klassen skal sammen diskutere og reflektere over, hvorfor der findes digitale fodspor, hvorvidt de ønsker, at deres digitale tilstedeværelse er søgbar, og hvilke signaler deres online profiler sender. Det handler om at synliggøre for eleverne, at deres aktiviteter bliver registreret, og at deres digitale adfærd kan have positive såvel som negative konsekvenser i den virkelige verden.

Udbytte

Efter endt forløb er eleverne:

- rustede til at være kritisk tænkende i forhold til, hvordan de er på nettet. Målet er, at de forhåbentlig har disse overvejelser med sig, når de om få år for alvor blive aktive deltager på gængse sociale medier.
- mere opmærksomme på, hvilke digitale fodspor de sætter nu og vil sætte i fremtiden.

5. klasse 'Når du siger noget på nettet'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan vurdere konsekvensen af ytringer på internettet
- Eleven har viden om muligheder og faldgruber for kommunikation på internettet

Undervisningsforløb

Undervisningsforløbet til 5. klasse kommer omkring temaerne digital adfærd, digitale fodspor, netetik, digital identitet og kildekritik. Der er dog særlig fokus på digital og sociale kildekritik og digitale adfærdsmønstre.

Forløbet placerer sig mellem en gennemgang af digitale fodspor (forløbet til 4. klasse) og digitalt samarbejde (forløbet til 6. klasse). Det skal dermed fungere som et bindeled mellem en reflekteret tilgang til egen digital navigation og en vurdering af andres digitale kommunikationskanaler.

Undervisningsforløbet består af et slideshow, som læreren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter, som inddrager eleverne undervejs.

Efter endt forløb er der mulighed for at inddrage klassens forældre med den vedlagte forældrefolder.

Hovedformålet med forløbet er, at eleverne skal være i stand til at reflektere over, hvad de selv og andre lægger på nettet. Eleverne skal komme nærmere denne refleksion gennem en diskussion af mulige positive og negative konsekvenser, der udspringer af indhold delt på nettet. De skal også tænke over, hvad de helst selv vil kendes for online. Forløbet er struktureret således, at eleverne først vurderer andre online ytringer og derefter selv tager stilling til deres egne digitale profiler.

Hele konkret skal klassen i fællesskab udforme nogle gode råd i forhold til at kunne vurdere troværdighed på nettet og i denne forbindelse også overveje elementer af digital sikkerhed.

Udbytte

Efter endt forløb kan eleverne:

- tage stilling til, hvad der er tilladt og ikke tilladt at dele på nettet.
- gøre rede for, hvad 'netetik' er.

6. klasse 'Digitalt samarbejde'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan videndele og samarbejde via internettet
- Eleven har viden om samarbejds muligheder på internettet

Undervisningsforløb

Undervisningsforløbet til 6. klasse kredser om digitalt samarbejde og online diskussioner, hvor refleksion over god og dårlig tone på internettet, samt en kildekritisk overvejelse af diverse medieplatforme, er det primære fokus. Gennem skriftlige og videobaserede gruppeøvelser trænes eleverne i aktiv deltagelse på internettet.

Hovedformålet med forløbet er at aktivere eleverne til at være aktive deltagere online frem for passive tilskuere. Men at være en aktiv deltager kræver, at eleverne er i stand til at reflektere over digital adfærd. Derfor skal eleverne diskutere og forholde sig kritisk til god og dårlig stil på internettet. Målet er, at eleverne skal blive bedre til at begå sig på internettet, samt finde de bedst egnede medieplatforme til vidensdeling og digitale samarbejder. Dette er med til at underbygge et stærkt digitalt fællesskab samt styrke elevernes digitale kompetencer indenfor fagligt samarbejde.

Undervisningsforløbet består af et slideshow, som læreren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter, som inddrager eleverne undervejs.

Efter endt forløb er der mulighed for at inddrage klassens forældre med den vedlagte forældrefolder.

Klassen skal sammen etablere gode råd til digital vidensdeling - både i forhold til medier og websites, der kan bruges til formålet, men også i forhold til, hvordan man skaber og bibeholder en god debat. Eleverne skal tage udgangspunkt i deres egne online fællesskaber/sociale medier som debatfora og videnskilder for både social og faglig sparring.

I dette forløb er det særligt vigtigt at lade eleverne tage førertrøjen på og opmuntre dem til aktiv deltagelse og som medskabere af øvelserne.

Udbytte

Efter endt forløb er eleverne:

- i stand til at reflektere over digital adfærd med fokus på, hvad der er god/dårlig stil på internettet
- i stand til at bidrage positivt i en åben eller lukket gruppe online med velovervejede ytringer og handlinger

7. klasse 'God stil på nettet'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleverne kan diskutere etiske spørgsmål vedrørende kommunikation på internettet
- Eleven har viden om kommunikationsetik

Undervisningsforløb

Undervisningsforløbet har fokus på netetik, og der lægges op til en diskussion af og refleksion omkring god og dårlig stil på nettet, hvordan elevernes ytringer på online platforme kan tolkes, og hvad der er tilladt at dele og poste.

Hovedformålet med forløbet er at etablere en fælles forståelse blandt eleverne for, hvad der må lægges på nettet og hvad der 'bør' lægges på nettet. Her er det vigtigt ikke at opstille rigtige eller forkerte svar, men i stedet lade eleverne vurdere, hvilket indhold de vil dele, poste og kommentere på med netetiske overvejelser in mente.

Målet er, at eleverne bliver i stand til at identificere anstødeligt indhold og ved, hvordan de kan handle, hvis de møder sådant indhold, samt at træne dem i selv at benytte en etisk forsvarlig tone på nettet.

Undervisningsforløbet består af et slideshow, som læreren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter, som inddrager eleverne undervejs.

Efter endt forløb er der mulighed for at inddrage klassens forældre med den vedlagte forældrefolder.

Eleverne skal sammen etablere et regelsæt for, hvad der er god og dårlig stil, og hvad det er tilladt at dele på sociale medier. Fokus er på sociale medier, da det er værktøjer som eleverne allerede bruger og som fremadrettet i stigende grad vil indgå som sociale og senere professionelle værktøjer i elevernes hverdag. Derfor er det vigtigt at eleverne er opmærksomme på både de negative og positive konsekvenser, der kan følge med de ting, de deler.

Udbytte

Efter endt forløb er/har eleverne:

- i stand til at se reflekteret på deres aktiviteter online
- anvende netetiske overvejelser, når de deler og poster indhold på nettet

8. klasse 'Digital kommunikation'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan vælge digitale teknologier i forhold til situationen
- Eleven har viden om digitale teknologiers kommunikationsmuligheder

Undervisningsforløb

I dette forløb lægges der op til en diskussion af specifikke medier, og hvordan disse medier kan anvendes produktivt og til hvilke formål. Målet er at gøre eleverne bedre til kritisk og konstruktivt at overveje de online kommunikationskanaler, så de får mest muligt ud af de digitale værktøjer.

Hovedformålet med forløbet er at give eleverne en fælles forståelse for, hvad man lægger på nettet samt forklare eleverne, hvordan de kan målrette det indhold, de lægger ud. Der er ingen rigtige eller forkerte svar, men blot forslag til en effektiv og produktiv brug af konkrete digitale værktøjer som f.eks. Facebooks begivenheder. Eleverne skal selv vurdere, hvilket indhold de vil publicere, poste og kommentere, mens de samtidig skal være opmærksomme på, hvordan deres aktivitet kan tolkes af andre.

Undervisningsforløbet består af et slideshow som læren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter som inddrager eleverne undervejs.

Efter endt forløb er der mulighed for at inddrage klassens forældre med den vedlagte forældrefolder.

Klassen skal sammen skabe et regelsæt for, hvad man kan dele på sociale medier og hvilke platforme, der egner sig bedst til de forskellige formål. Sociale medier er værktøjer, eleverne allerede anvender og som fremadrettet kan indgå som vigtige IT-kompetencer på arbejdspladsen eller som gode værktøjer til sociale netværk. Netop derfor er det vigtigt, at eleverne er opmærksomme på de resultater, deres online 'kampagner' (opslag, kommentarer, grupper m.m.) skaber og samtidig forholder sig kritisk og reflekterende til, hvad de deler.

Udbytte

Efter endt forløb er eleverne:

- i stand til at udvælge online kommunikationskanaler ud fra det, der skal kommunikeres
- i stand til at målrette det indhold, de lægger på nettet

9. klasse 'Digital dannelse'

Læringsmål

Undervisningsforløbet er struktureret med udgangspunkt i følgende læringsmål:

- Eleven kan diskutere betydningen af digitale kommunikationsteknologier for eget liv og fællesskab
- Eleven har viden om sammenhængen mellem digitale teknologier og kommunikation

Undervisningsforløb

I dette forløb skal eleverne reflektere over deres brug af forskellige netmedier. Der lægges op til en diskussion omkring digital adfærd, netetik og forskellen mellem virtuelle og fysiske fællesskaber. Udgangspunktet for disse refleksioner og diskussioner er elevernes hverdagsbrug af sociale medier.

Hovedformålet med forløbet er at skabe en fælles forståelse for og forklare eleverne, hvorfor de skal tænke sig om, når de begår sig på internettet. Det er vigtigt, at tonen hverken er af dømmende eller moraliserende karakter. Positive såvel som negative konsekvenser skal diskuteres, og vi råder til at undlade at opstille regler, der f.eks. går på at eleverne skal lade være

med at poste x eller y. Det er op til eleverne at vurdere, hvilket indhold de vil publicere, poste og kommentere, så længe de er opmærksomme på, hvordan deres aktivitet kan tolkes udadtil.

Undervisningsforløbet består af et slideshow som læren gennemgår i klassen, jf. tilknyttet lærervejledning (PDF).

Materialet indeholder øvelser og aktiviteter som inddrager eleverne undervejs.

Efter endt forløb er der mulighed for at inddrage klassens forældre med den vedlagte forældrefolder.

Helt konkret skal klassen sammen etablere regelsæt for, hvad der er god og dårlig stil på sociale medier. Sociale medier er værktøjer, eleverne allerede bruger og som fremadrettet vil blive inddraget i vurderingen af den enkelte elev som jobkandidat, kæreste, bofælle m.m. Derfor er det vigtigt, at eleverne er opmærksomme på de konsekvenser deres online aktiviteter kan have, og at de er kritisk reflekterende i forhold til den online profil de præsenterer for omverden.

Udbytte

Efter endt forløb er eleverne:

- i stand til at skelne mellem god og dårlig stil på sociale medier

<https://digitaldannelse.org/uv-materiale/grundpakke-til-folkeskolen/>

